

Oslo, 28. mai 2025

Gramos innspill til vurdering av mediestøtteordningene – høring 2025

Gramo takker for muligheten til å komme med innspill til Medietilsynets gjennomgang av mediestøtteordningene. Vi ønsker særlig å belyse hvordan støtteordningene treffer i en digital medievirkelighet – sett fra rettighetshaverne til det innholdet lokalradioene i hovedsak formidler.

Våre merknader gjelder hvordan mediestøtte til lokalradioaktører påvirker rammevilkårene i musikkbransjen, med særlig vekt på rettighetshavernes stilling etter åndsverkloven § 21. Dette gjelder den såkalte vederlagsretten for produsenter av lydopptak og medvirkende utøvende kunstnere – en rettighet som er særlig relevant gitt lokalradioenes omfattende bruk av innspilt musikk.

Etter vårt syn må vederlagsretten forstås i tråd med et av åndsverklovens hovedformål: å sikre rettigheter til dem som skaper, fremfører eller investerer i åndsverk og nærstående prestasjoner – og slik legge til rette for fortsatt kulturell produksjon.

1. Lokalradioenes rolle i musikkmarkedet

Lokalradioaktører som mottar offentlig støtte, opererer ikke bare som redaksjonelle stemmer i lokalsamfunnet. De er også store brukere av innspilt musikk. Ifølge Gramos analyser, basert på rapporter, utfører norske lokalradioer til sammen ca. 18,5 millioner musikkavspillinger («plays») i løpet av et år. Disse avspillingene er fordelt på ca. 155 lokalradiokanaler, noe som i snitt tilsvarer:

- 119 355 avspillinger per kanal per år
- ca. 327 avspillinger per kanal per dag

Med en gjennomsnittlig varighet på 3 minutter per lydopptak med innspilt musikk, tilsvarer dette:

- 981 minutter med musikk per kanal per døgn, tilsvarende ca. 16,3 timer musikkinnhold, fordelt over hele døgnet.

Store deler av sendeflaten, på mange av lokalradiokanaler, består dermed av innspilt musikk. Det reiser spørsmål ved lokalradioenes egenverdi som redaksjonelle aktører og gir ytterligere grunn til å vurdere innretningen av støtteordningene.

2. Manglende geografisk avgrensning

Et annet viktig moment er at lokalradioenes distribusjon ikke er begrenset til det geografiske konsesjonsområdet. Alle kanalene distribuerer i dag via internett (online simulcast), og dermed rettes programbærende signaler mot hele den norske befolkningen.

Dette innebærer at lokalradioene opererer i samme rom som musikkbransjens egne kommersielle musikkplattformer og strømmetjenester.

3. Risiko for markedsskjevhet

Slik støtteordningene er innrettet i dag, stilles det ikke krav om verken innholdsmessig eller teknologisk avgrensning. Det svekker koblingen mellom støtteformålet og den faktiske virksomheten, og undergraver støtteformålets opprinnelige begrunnelse. Lokalradioer som i praksis opererer som online musikkformidlere med svært høy musikkandel, får fortsatt tilskudd med henvisning til lokal journalistikk.

Dette gir risiko for utilsiktet markedsskjevhet:

- Musikkinnholdet som formidles, er ikke egenprodusert av lokalradioen, men av rettighetshavere – dvs. opphavere, utøvende kunstnere og produsenter.
- Distribusjonen skjer i konkurranse med strømmetjenester og andre online musikkplattformer.
- De vederlagspliktige lokalradioene mottar offentlig støtte, mens verken opphavere (komponister og tekstforfattere) eller de vederlagsberettigede utøverne og produsentene etter åndsverkloven § 21 får noen andel av støtten.

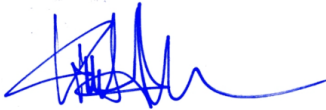
Lytterne oppfatter heller ikke nødvendigvis lokalradioenes onlinetilbud som prinsipielt forskjellige fra kommersielle strømmetjenester. Når lokalradioer med musikkinnhold tilgjengeliggjøres online i hele landet, fremstår de som like tilgjengelige som Spotify, Apple Music, Tidal m.fl. – ikke minst fordi alle kanalene i praksis er samlet og online distribuert gjennom bl.a. Radioplayer-appen (tredjepartsdistributør). Dette kan påvirke brukernes valg av musikkilde, særlig når lokalradioens onlinetilbud i stor grad er drevet av å tilgjengeliggjøre innspilt musikk.

Når mediestøtten benyttes til å holde liv i lokalradioer med begrenset egeninntjening, reduseres i praksis det økonomiske handlingsrommet til å sikre rimelig vederlag for den massivt avspilte innspilte musikken. Et svekket driftsgrunnlag bør ikke føre til en devaluering av verdien av innspilt musikk. Mediastøtten bør heller ikke bidra til å forskyve lytterstrømmer bort fra lisensierte plattformer hvor rettighetshavere mottar en andel av inntektene.

4. Avslutning

Gramo har som hovedformål å sikre rimelig vederlag til utøvende kunstnere og produsenter med rettigheter i innspilt musikk. Etter vårt syn bør ikke mediestøtten utformes slik at den i praksis subsidierer omfattende distribusjon av innspilt musikk på bekostning av disse rettighetshavernes inntektsgrunnlag.

Med vennlig hilsen for Gramo

Kim Skarning Andersen
daglig leder

Øystein Rudjord
seniorjurist

Verifikasjon

Transaksjon 09222115557548052842

Dokument

2025_05_28_Gramos innspill til nediestøtteordningene

Hoveddokument

3 sider

Initiert 2025-05-28 15:18:26 CEST (+0200) av Øystein
Rudjord (ØR)

Ferdigstilt 2025-05-28 15:54:25 CEST (+0200)

Underskriverne

Øystein Rudjord (ØR)

Gramo

Organisasjonsnr. 971276002

oystein.rudjord@gramo.no

+4790526907

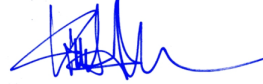
Signert 2025-05-28 15:20:33 CEST (+0200)

Kim Skarning Skarning Andersen (KSSA)

Gramo

kimskarning.andersen@gramo.no

+4790858000

Signert 2025-05-28 15:54:25 CEST (+0200)

Denne verifiseringen ble utstedt av Scrive. For mer informasjon/bevis som angår dette dokumentet, se de skjulte vedleggene. Bruk en PDF-leser, som Adobe Reader, som kan vise skjulte vedlegg for å se vedleggene. Vennligst merk at hvis du skriver ut dokumentet, kan ikke en utskrevet kopi verifiseres som original i henhold til bestemmelsene nedenfor, og at en enkel utskrift vil være uten innholdet i de skjulte vedleggene. Den digitale signeringsprosessen (elektronisk forsegling) garanterer at dokumentet og de skjulte vedleggene er originale, og dette kan dokumenteres matematisk og uavhengig av Scrive. Scrive tilbyr også en tjeneste som lar deg automatisk verifisere at dokumentet er originalt på: <https://scrive.com/verify>

